

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 34 (3)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 15. MARTA 1925.

PATENTNI SPIS BROJ 2660.

Harold Morley, Sale kod Manchester-a, Engleska.

Gipki jastuci za sedišta, gipke klupe, postelje i tome slično

Prijava od 29. septembra 1922.

Važi od 1. februara 1924.

Pravo prvenstva od 30. oktobra 1922.

Predmet pronalaska su gipka sedišta za gipke klupe, postelje i tome slično sa vazduhom ili frundnim punjenjem, koje je tako rasporedjeno, da se pri izduvanju ne prekoračava propisani oblik i ravno deli elasticitet vazduha, tako da ni jedan deo ne podleže deformaciji kad je susedni deo pritisnut. Korisno je što je sedište načinjeno tako, da se pomoću okvira određuje oblik sedišta, a s druge strane podešava za okretanje sedišta, usled čega isto može upotrebiti kao obično sedište na oprugama. Sedište je shodno pronalasku, odredjeno za gipke stolice matrace, motorna kola i t. d. Prema pronalasku sedište se sastoji od gumene navlake ili tome slično, kao na primer gumiranog tkiva. Sedište je načinjeno u obliku jastuka i na jednom delu istog, prvenstveno na zadnjem kraju predviđen je ventil za vazduh pomoću koga se može jastuk naduvati. Pri upotrebi okvira koji je dočnije opisan, ostavlja se unutrašnjost astuka glatka naprotiv na unutarnjim su ztranama jastuka, bez upotrebe okvira, predviđena srestva, za međusobno vezivanje gornjih i donjih odnosno suprotnih zidova i na taj način ograničavanje njihovih rastezanja. Ova se srestve prvenstveno sastoje iz pantljika od tkiva, traka, uzica, cevi od gipkog materijala i t. d., koja su na kratkim razmacima raspoređena i razdeljena preko cele površine sedišta. Ove zatege, a naročito cevaste, mogu se upotrebiti i kad je jastuk umetnut u spoljnji okvir. Ako se upotrebljava okvir, da bi se isti držao u običnom

obliku, onda se prvenstveno ovaj okvir sastoji iz četvorouglaste metalne trake ili prstena istog oblika i veličine kao i osnovica vazdušnog jastuka. Na suprotnim stranama prstena krajnji su delovi povezani sa izvesnim brojem izdanka od žice ili površinama, metalnim pantljikama, pojasima i tome slično i sačinjavaju rešetkastu površinu, na koju jastuk naleže. Gornji se deo okvira sastoji iz jedne odgovaraće sa sijene dužina, koja su u vezi sa osnovom okvira preko upravljača uzengija, ili tome slično, koje idu duž zadnjih uzdužnih ivica okvira. Druge uzdužne ivice okvira vezane su međusobno pomoću udešavajućih pantljika uzengija i tome slično, koje, i ako dopuštaju uleganje vazdušnog jastuka, sprečavaju istezanje istih van dozvoljenih granica. Gornji deo okvira opremljen je poprečnim pojasom, koji poduhvata jastuk, pri čem se krajevi pojasa pružaju preko ivice gornjeg dela okvira i učvršćeni su za svaki kraj na osnovi okvira.

Kod sedišta za motorna kola i tome slično, kod kojih prednji deo ide u viši položaj nego li zadnji deo okvir tako isto ima poprečnu polugu, koja se proteže kroz gornju polovicu okvira i učvršćena je za svaki kraj poslednjeg pri čem poluga gura prema gornjoj površini jastuka i leži u šupljini, koja se stvara između gornjeg i donjeg dela jastuka. Vazdušni se okvir na jastuku, prvenstveno, u okvir od tekstilnog štofa ili kože sa ili bez filcanog umetača, dlake, vune i t. d., uvlači između jastuka i omotača. Da bi se spojio

omotač sa jastukom, u kome su predviđene unutarnje zatege, predviđene su omče. U omo- taču, pri čemu se kroz šuplje zatezače pro- vuče ne elastične pantljike i uzice, koje na svakom kraju ulaze u omče, pri čemu su omče, kuke ili tome slično vezane dugmadi- ma, tako da se dugmad čvrsko priteže uz navlaku. Na jednoj ili obe strane jastuka mogu elastične pantljike ili uzice zailaziti u žice ili poluge na mesto dugmadi.

Pronalazak je prestavljen u nacrtima u ne- koliko primera izvodjenja

Sl. 1 je šematički izgled i

Sl. 2 sa strane.

Sl. 3 šematički pokazuje okvir, koji služi za prijem jastuka.

Sl. 4 pokazuje jastuk i okvir u jedno drugom suprotnim položajima, pri čem je jedan deo jastuka prikazan kao preolmljen.

Sl. 5 pokazuje drugi oblik izvodjenja u izgledu i delom u preseku, kod koga je okvir otpao.

Sl. 6 pokazuje primenu prolaska za jednu gipku klupu

Sl. 7 pokazuje uzdužni presek kroz sedište motornih kola

Sl. 8 pokazuje delimičan uzdužni izgled u delimičnom preseku.

Sl. 9 pokazuje pronalazak u upotrebi kod gipke naslonjače.

Sl. 10 je poprečni presek sličan sl. 7.

Sl. 11 pokazuje pojedinstvo za sl. 10

Jastuk *a* se sastoji iz jedne gumene navlake, koja je načinjena od jednog komada i sačinjave za vazduh nepropustljivu kesu potrebne veličine i oblika.

Na zadnjem delu ova je kesa snabdevena sa ventilom za vazduh, kojom se vazduh može naduvati pomoću jedne ručne vazdušne pumppe, vazduhom ili drugim kakvim fluidom. Da bi sačuvali tačan oblik jastuka i sprečili prekomerno rastezanje, kao i da težinu lica koje na to seda razdelili ravnomerne t. j. sprečili da se jedan deo sedišta diže kad se drugim optereti, predviđene su zatege *c* koje se sastoje od gumenih traka gumenih pantljika, gumenih cevi i t. d. i načinjene u jednom komadu sa kesom. Cevaste se zatege upotrebljavaju, kad se jastuk prekriva sa gipkim materijalom ili omotačem koji se skida, u kom se slučaju elastični spojni delovi, kao gumenе trake *d* (sl. 10 i 11). Provlače kroz šuplje zatege i vezuju za kuke ili omče koje kroz alke idu u omotaj ili navlaku i učvršćuju za dugmad *e*, tako da se dugmad usled sile zatezanja traka *d* pritiskuju prema gornej površini omotača ili navlake, kao i kovčega prema jastuku odnosno medju-ispunjavanje. Ako se jastuk upotrebljava bez navlake ili navlaka nanosi na drugi način odnosno utvr-

djuje, onda se može mesto cevatskih članova upotrebiti vuna.

Kod primera izvodjenja po sl. 1, 2, 4 koje se upotrebljava kod sedišta za motorna kola, prednji je deo sedišta veće visine nego li zadnjeg dela, pri čem je, da bi granični deo gornje površine jastuka prilagodili bedrima lica koje sedi, kao i da bi ove delove zaštitili prema umerenom naduvanju, predviđena traka *f* od tkova, koja se drži napeta pri naduvanom jastuku. Ova se traka proteže preko cele dužine jastuka i vezuje se za svaki kraj kao i za gornji i donji zid jastuka. Tkivo se može zameniti i j. kom gumenom trakom ili rebrom. Ako jastuk ne treba da ima pomenuto ugibanje blizu prednje ivice, to pantljika / otpada a vezu se vrši samo zategama *c* koje mogu biti razdeljene preko cele površine jastuka (vidi sl. 5).

Kod upotrebe jastuka za gipke klupe, postele i tome slično prostire se vazdušni jastuk iznad cele dužine gipke klupe (v. sl. 6) ili se može upotrebiti jedan red malih vazdušnih jastučića. Jastuk se uvlači u debelu navlaku od filca, kose, vune i t. d. i prekriva sa običnim gipkim materijalom. Da bi se sprečilo nabiranje vazdušnog jastuka na prednjoj strani gipkih klupa (pošto je jastuk kod gipkih klupa naročito visok) rasporedjena je dužina jednog žičanog tkiva u omotaju na prednjoj strani sedišta. Naslon gipke klupe pravi se na sličan način, pri čem se jedan odnosno vazdušni jastuci dovode u potreban krivi oblik i u ovom drže zategnuti.

Da bi se jastuci u svom obliku držali bez upotrebe zatega odnosno u sadejstvu sa zatežućim članovima *c*, može se jastuk uvući u okvir odnosno skelet prema sl. 3-4. Onji deo okvira sastoje se od četvrtastog okvira *h* sa uzdužnim i poprečnim zidovima *i*, koji sačinjavaju federirajuću, rešetkastu površinu, na koju naleže jastuk. Na jednoj traci prste- na *h* postavljen je pomoću traka ili uzengija *j* drugi okvir *k*, koji je blizu prve slobodne ivice savijen na dole, tako da se on neslanja na prednju vertikalnu površinu jastuka. Okvir *k* ima dalje polugu *l*, koja neposredno naleže na površinu jastuka preko rebara *f*, tako da se prednjom polugom okvira *h* i polugom *l* osigurava granica prednjeg nabranog dela jastuka. U poprečnom pravcu leži na okvir i zid od tečkiće materije i učvršćen je za zadnju ivicu okvira *k*, kao i za prednju ivicu donjeg okvira *h*. Preko ovih traka, koje dobivaju odgovarajuću elastičnost, drži se okvir u neposrednom dodiru sa jastukom. Okvir i jastuk omotani su kožnim pokrivačem *o*, dok je izmedju okvira i kožnog pokrivača umesto ispunjavanje od filca, treke, kose ili vune. U pokrivaču *o*, koji je na jednom kraju

prevashodno snabdeven krpom zbog unošenja okvira, predvidjene su rupe za unošenje dugmadi omče, koje brojem i položajem odgovaraju šupljim jastučnim članovima za zatezanje c. Kožni pokrivač na ovaj način daje celini izgled gipkog sedišta, korist se okvira sastoji u tome, što on stalno održava pri čem se ako je jastuk oštećen, celo sedište obrće i rešetkasta površina i može upotrebiti za naslonjaču pri čem je jastuk načinjen u običnom iskrivljenom obliku i zategnuti članovi ovog oblika održavaju ispravno stanje u prkos težnji zbijenog vazduha. Naslonjače se mogu sa ili bez omotača upotrebiti, upotrebljavajući u poslednjem slučaju trake g i dugmad e.

U sl 7 i 8 pokazana je primena jastuka za ravno ili pljosnato sedište, naprimjer za sedišta kod motornih kola.

A je kesa od gume, c su zatežući članovi, postavi kožni pokrivač, q je okvir od žičanog tkiva u pokrivaču i ispod jastuka a g su slojevi od debelog filca iznad i ispod jastuka, kao i ispod žičanog tkiva, pri čem su alke u pokrivaču i filcu predvidjene za gumene trake d odnosno omče za dugmad e, U donjem delu pokrivača i u blizini svakog ugla predvidjene su još druge alke ili prarezi, kroz koje prolaze kratki kožni remeni, koji su vezani za žičani okvir i sedište učvršćuje za bočne članove i običnog sedišnog nosila. Isto se tako voda može upotrebiti kao fund.

PATENTNI ZAHTEVI:

1.) Gipki jastuk za sedišta, gipke klupe, postelje i tome slično, naznačen kesom koja

se može naduvati, od gume žejenog oblika u vezi sa spoljnim nerastegljivim ali ugibajućim okvirom, mesto koga se može predvideti izvestan broj unutarnjih zatežućih članova za ograničenje spoljnog rastezanja jastuka.

2.) Gibak jastuk po zahtevu 1, naznačen time, što se zatežući članovi sastoje se iz jednog komada sa guinenom kesom, pri čem je jastuk blizu jedne ivice snabdeven sa nerastegljivom trakom od tkiva ili rebra.

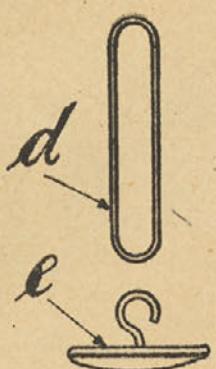
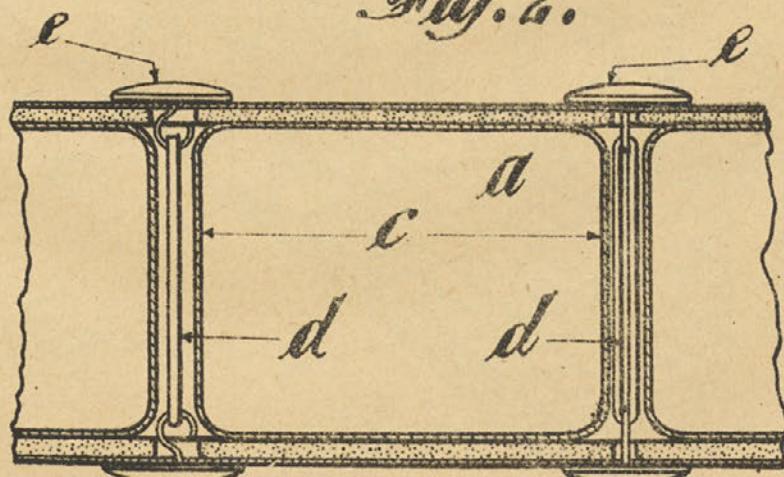
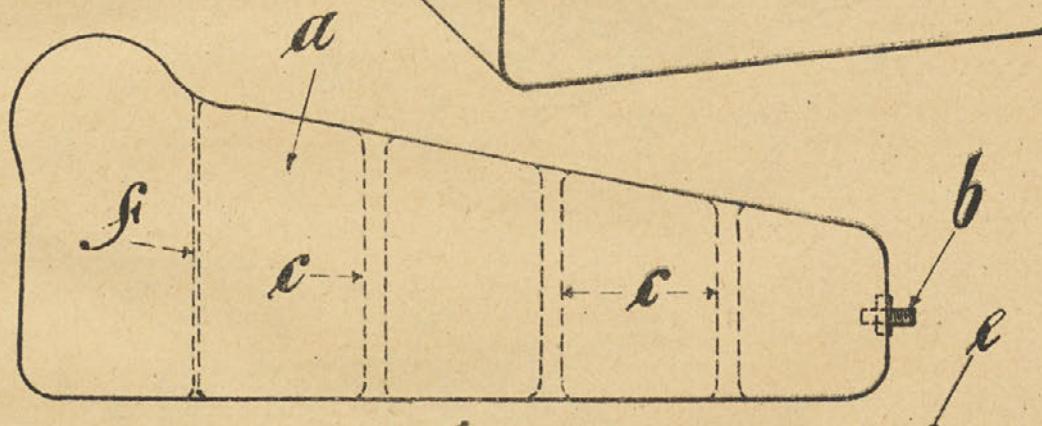
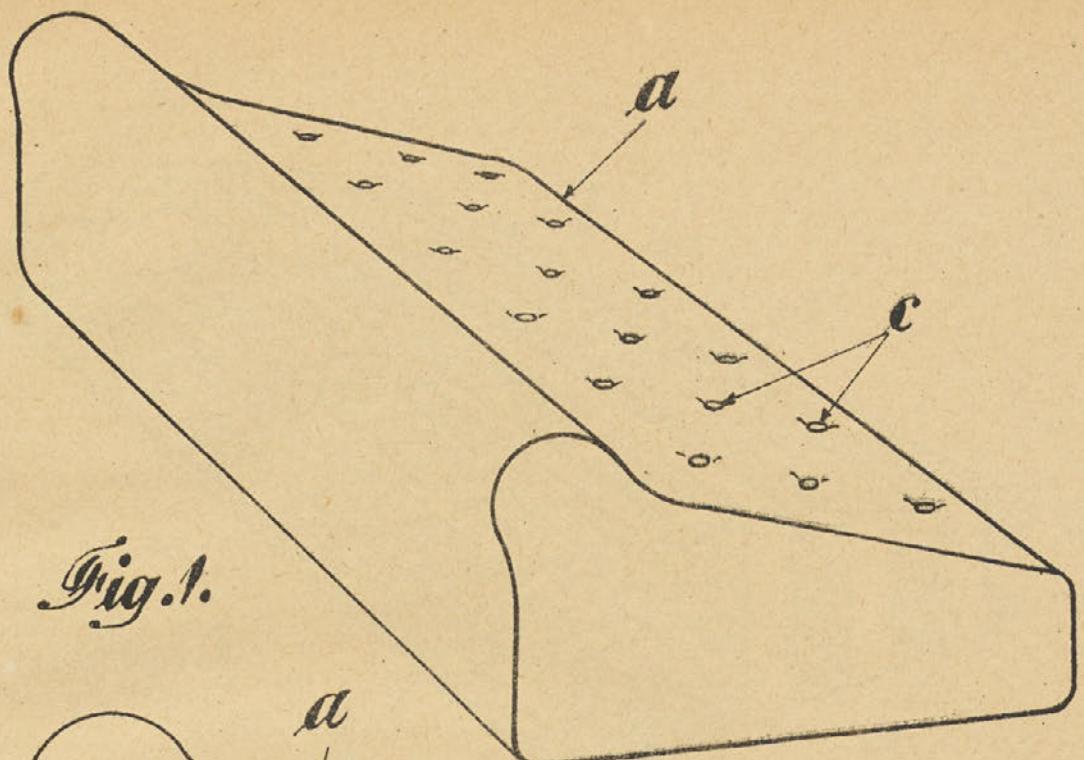
3.) G bak jastuk po zahtevu 1 i 2, naznačen time, što okvir ima unutarnji prsten, na kome je predviđena rešetkasta, federirajuća površina, koja pri preokretanju sedišta služi kao obična fotelja.

4.) Gibak jastuk po zahtevu 1 do 3, naznačen time, što su zatežući članovi sagradjeni kao šuplja tela, kroz koja su provučene elastične gumene trake ili uzice, čiji su krajevi vezani za alke ili zakačke od dugmeta ili za paluge žice, koje omče prolaze kroz omotač koji pokriva jastuk, tako da dugmad biva pritiskana prema omotaču i omotač prema jastuku odnosno medju-punjenu.

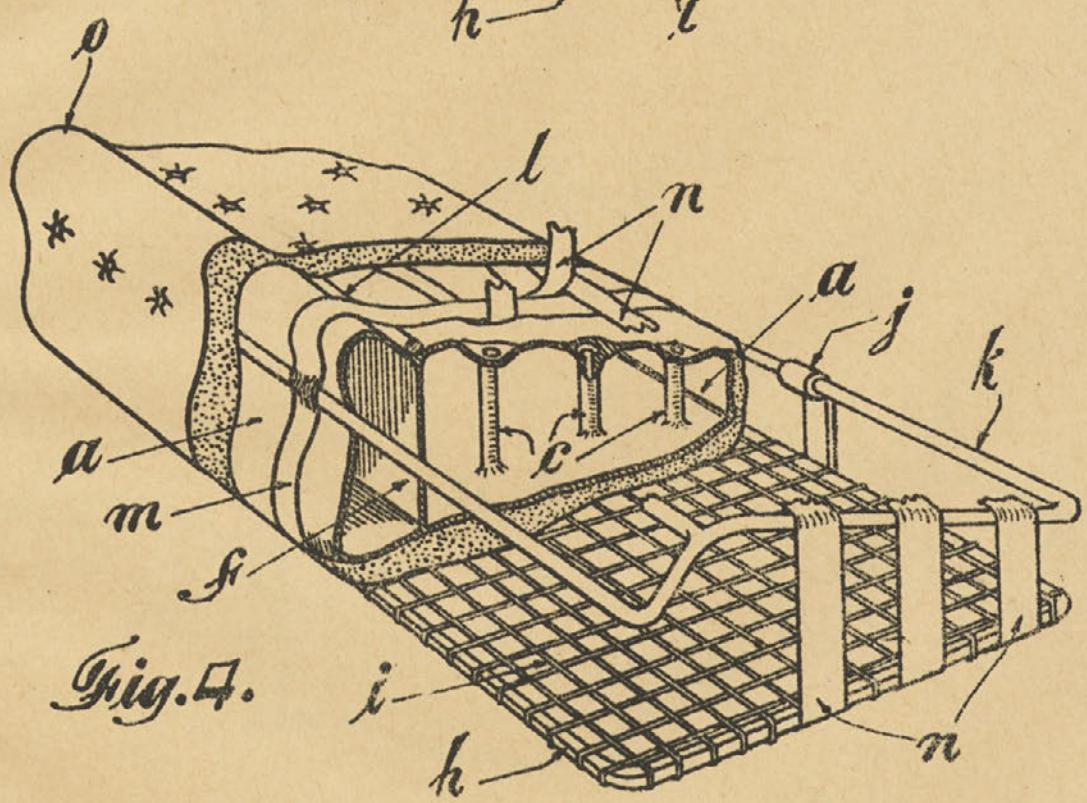
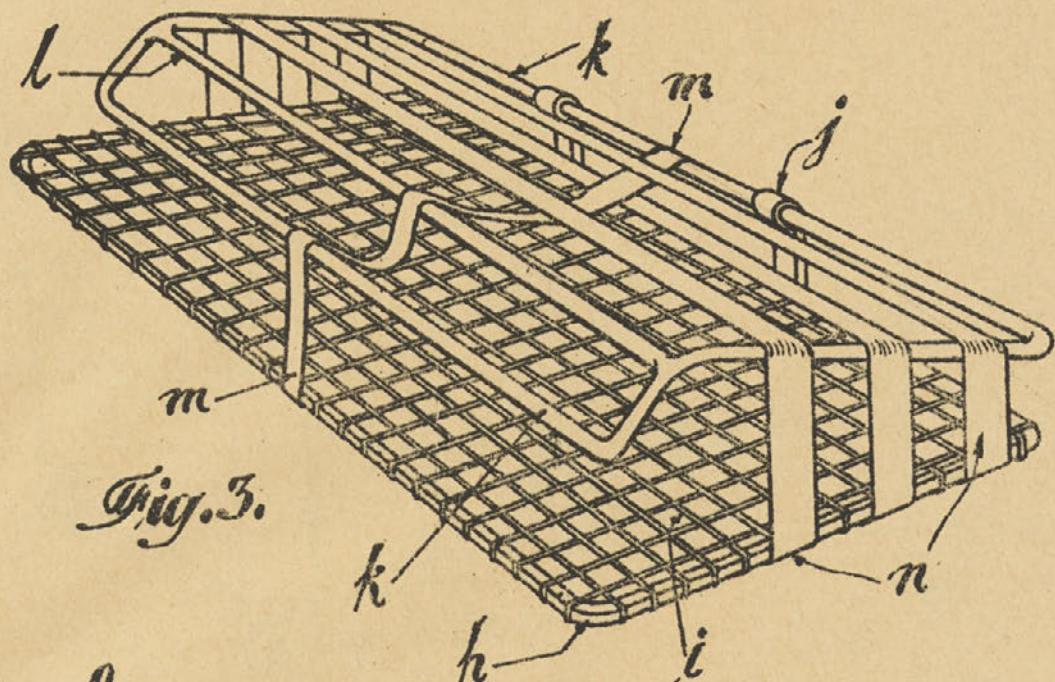
5.) Gibak jastuk po zahtevu 1 do 4, naznačeo time, što se okvir sastoji iz donjeg prstena i jednog gornjeg prstena koji je priključen za ivicu poslednjeg, pri čem su oba prstena izvesnim fojem traka (m) odnosno (n) vezani, koji imaju relativni najkrajni položaj oba prstena.

6.) Cibak jas uk 1—5, naznačen time, što je okvir snabdeven dopunskom (l), koja zajedno sa prednjom ivicom gornjeg prstena (k) određuje oblik prednjeg dela sedišta pri čem poluga (l) ide prema rebru (f) vazdušnog jastuka

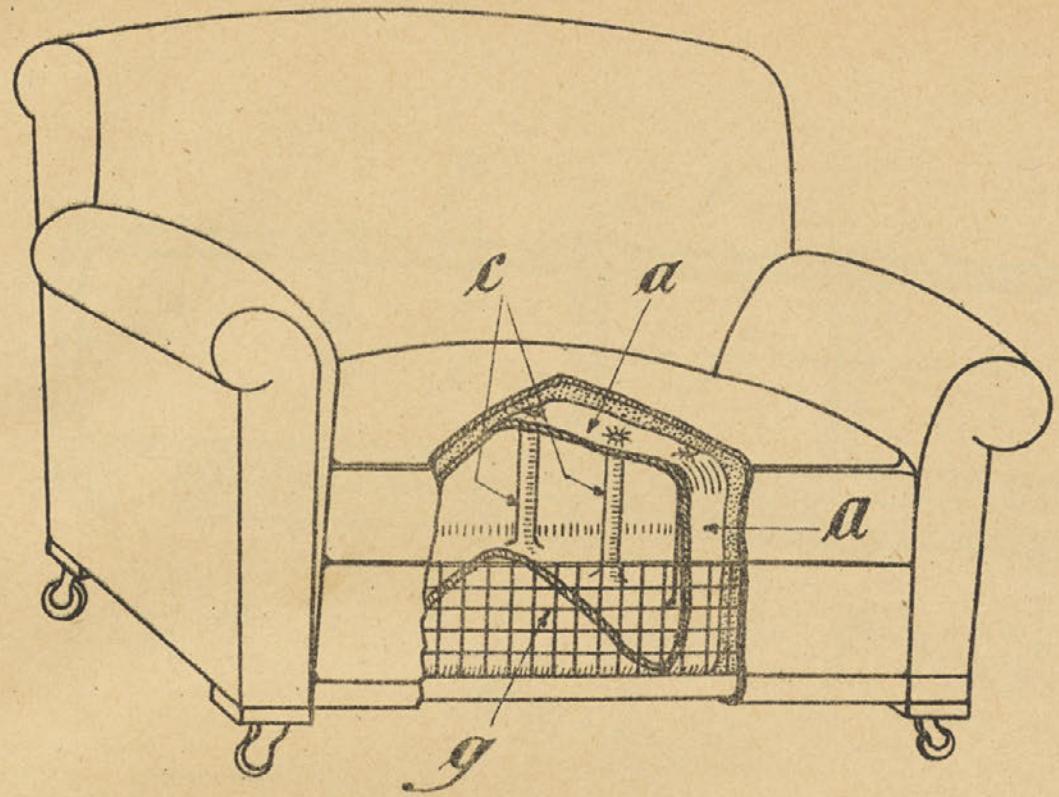

Fig. 6.

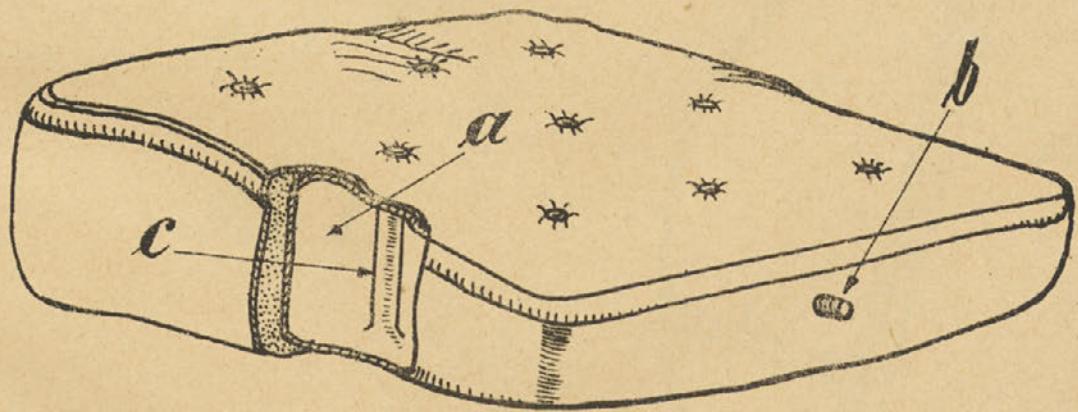

Fig. 5.

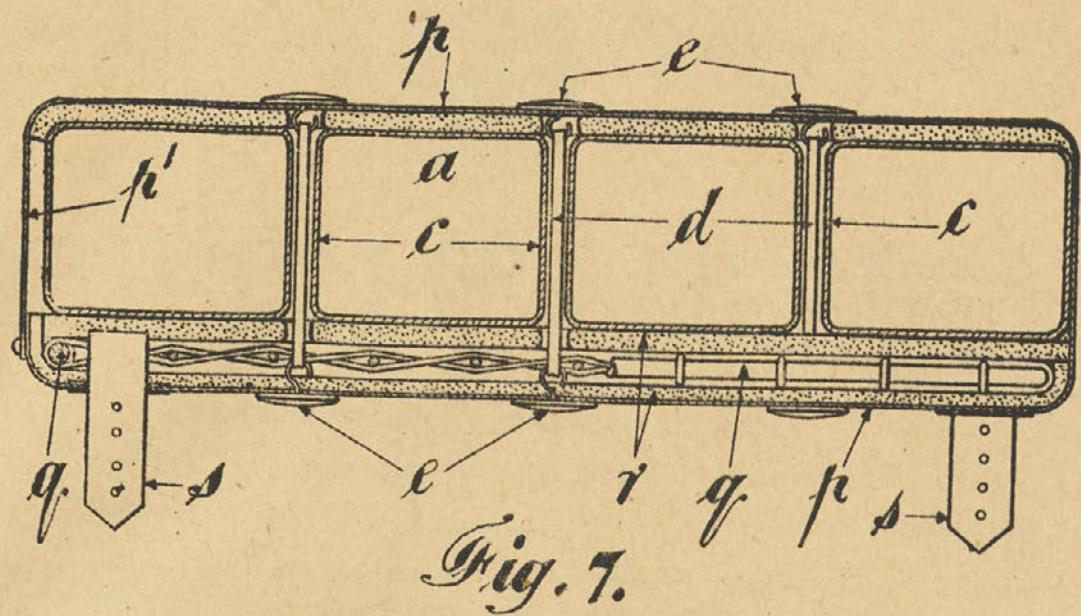

Fig. 7.

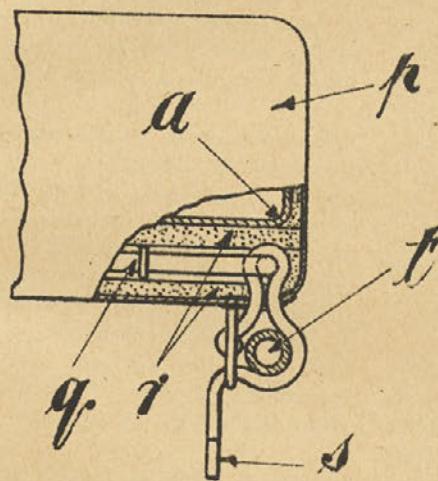

Fig. 8.

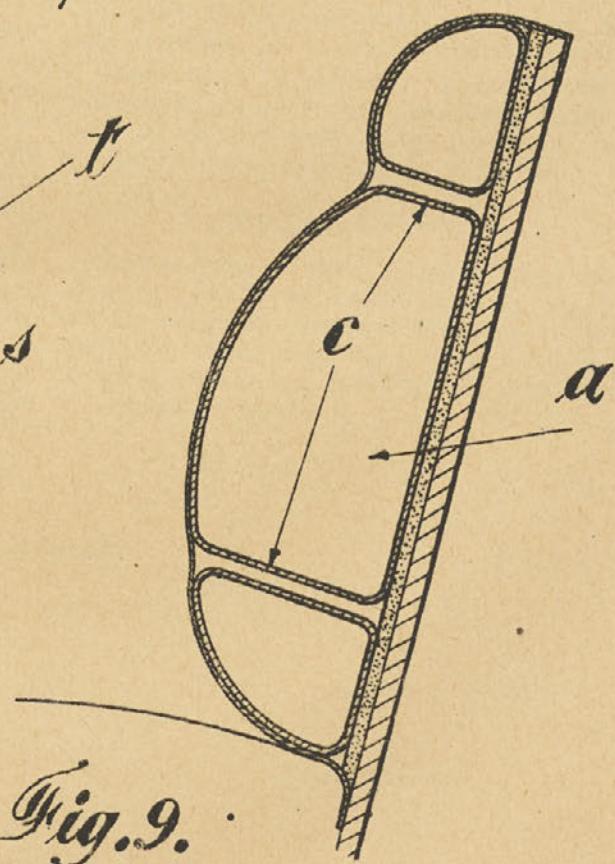

Fig. 9.

